

Japonské prekvapenie

Do Bratislavy prišla 22. septembra 2006 skupina Japoncov z Asociácie na podporu nezávislosti mentálne postihnutých z tokijskej metropolitnej prefektúry, aby nadviazali priateľské vzťahy s partnerskými organizáciami na Slovensku (Domov sociálnych služieb Prima, Lepší svet, Domov sociálnych služieb z Javorinskej ulice v Bratislave) a zástupcami ďalších dobrovoľníckych organizácií a členských združení Slovenskej humanitnej rady, ktorí japonských hostí srdečne vítali. Spoločné stretnutie sa konalo na pôde rezidencie japonského veľvyslanectva. Záštitu nad podujatím prevzal japonský veľvyslanec Makoto Washizu s manželkou, v spolupráci s International Women's Club Slovakia. Na stretnutí sa predstavili aj folklórne súbory Javorček a Lipa.

Na otázku Humanity, kto financuje tieto zahraničné zájazdy, nám manželka veľvyslancu odpovedala: „Členovia asociácie majú dôchodky, tí ktorí pracujú, dostávajú mzdu, z ktorej si dokážu za rok našetriť na takúto cestu.“

Pre Slovákov s mentálnym postihnutím to bola prvá príležitosť stretnúť sa s rovesníkmi z Japonska, ktorí majú rovnaké, či veľmi podobné problémy ako oni.

Viera Antoškova
Snímky: autorka

O troch grošoch trochu inak

Pani Jeseň hned' všetko vyfarbí a nepýta sa maliarov na farby – ako sa to spieva v piesni. A krásy jesennej panorámy núka všetkým bez rozdielu. Aj jesenné slnko, keď vyčarí babie leto, hladká svojimi príjemnými lúčmi rovnako mladú, hladkú ako aj starú, vráskavú tvár. Ale tam sa spravodlivosť končí.

V súčasnom svete čoraz viac dostávajú prednosť mladé, výkonné telá pred striebřistými múdrymi hlavami. Kult duchovnej zrelosti vyšiel z módy. Ešteže Organizácia spojených národov vyhlásila 1. október za Svetový deň starších ľudí. Pri tejto príležitosti sa stretli aj členovia Jednoty dôchodcov na Slovensku, aby si v kongresovej sále ružinovskej nemocnice v Bratislave pripomenuli tento slávnostný deň a zdôraznili, že deň je málo na to, aby sme náležite vzdali úctu našim seniorom.

Asi preto sa na Slovensku vžila októbrová tradícia Mesiaca úcty k starším. Veď väčšina mladších generácií im naozaj má za čo byť vďačná. Najmä takým, ktorí ešte spomínajú útrapy prvej, ale najmä druhej svetovej vojny, ťažké povojnové roky, plné novodobej chudoby, nedostatku a neraz aj bezdôvodného prenasledovania. A napriek tomu všetkému dokázali na Slovensku vybudovať základ, na ktorých dnes stojí a rozvíja sa hrdá, moderná spoločnosť, začlenená do Európskej únie.

Pravdou je, že naši seniori v posledných rokoch z tohto rozvoja Slovenska zväčša nemali nič. Naopak, postupne chudobneli čoraz viac, zatiaľ čo „šikovnejší“ príslušníci mladšej generácie sprivatizovali hmotné statky a podaktorí aj nevedno ako, zakrátko zbohatli. Ale seniori vyzdvihli skutočnosť, že nezávidia nikomu. Iba sa tešia, že sa konečne karta obrátila v ich prospech.

Kiežby našim seniorom „išla karta“ čo najdlhšie. Plne si to zaslúžia. Tým viac, že sa na úspechy svojich potomkov a celého Slovenska dívajú s láskou. Svedčí o tom aj pieseň, ktorú na spomenutom stretnutí spievala skôr narodená pani Mária Ďuračková z Veľkého Zálužia na slová biblických veršov sv. Pavla Korintanom: „Láska je trpezlivá, láska je dobrotivá, láska nezávidí. Láska sa nevypína, láska sa nenadúva, láska nezávidí a dodala: „Teraz verím, veľa toho viem, len či takú lásku aj žijem? Nestačí len lásku rozdávať, lásku treba žiť dokázať“.

Do dokazovania lásky žitím sa mnohým súčasníkom nechce. Akoby nepoznali známu rozprávku „O troch grošoch“, plnú ľudovej múdrosti.

Škoda.

Margita Škrabáľková
šéfredaktorka Humanity

Margita Škrabáľková

Z Valného zhromaždenia Slovenskej humanitnej rady

Počas príjemného, slnečného predpoludnia, dňa 23. septembra 2006 bolo na Gunduličovej 12 v Bratislave rušno. Strelili sa tam zástupcovia Slovenskej humanitnej rady a jej členských organizácií a združení na pravidelnom Valnom zhromaždení (VZ SHR). Z poverenia pracovného predsedníctva prítomných privítal Ivan Sýkora, prezident SHR, ktorý uviedol ďalších členov predsedníctva: Jaroslava Hinšta, viceprezidenta SHR, Františka Vojtecha, predsedu Revíznej komisie SHR, Roberta Bresenského, čestného člena Predsedníctva SHR a Evu Lysičanovú, riaditeľku Úradu SHR.

Pred otvorením Valného zhromaždenia si prítomní minútu ticha uctili pamiatku nedávno zosnulých členov Predsedníctva a Revíznej komisie SHR. Boli to títo zaslúžilí členovia veľkej dobrovoľníckej rodiny: Milan Surgoš (Slovenský zväz sclerosis multiplex), Peter Bačiak (Slovenský zväz zdravotne postihnutých), JUDr. Anton Vančík (zástupca Katolíckej jednoty Slovenska v SHR). Po prečítaní a schválení návrhu zloženia Mandátovej komisie, ktorej predsedníčkou sa stala Ľubica Gálisová z Fóra na pomoc starším, si prítomní vypočuli dôležitú informáciu, že SHR má v súčasnosti 175 organizácií, z toho 124 riadnych členov, z ktorých bolo prítomných 44 a ďalších pridružených, z ktorých bolo prítomných 5 a spolupracujúcich, z ktorých bol prítomný jeden člen.

Prezident SHR, Ivan Sýkora, krátko nato predniesol svoj prejav, z ktorého uvádzame: „Úlohou VZ SHR bolo ako vždy, zhodnotiť pôsobenie SHR za posledné 2 roky. Ako zdôraznil, v roku 1990 založilo SHR 7 organizácií. Od posledného VZ SHR v roku 2004, kedy mala SHR 173 členov, pribudlo 9 členov: OZ Barlič-

ka, DSS Most, N. O., Občianske združenie Humánium, Združenie pre zachovanie jazdeckého športu v Tatrách - Memoriál Ing. Žigmunda Bornemisu, Združenie zdravotne postihnutých Oravy, Liga za duševné zdravie SR, Slovenská spoločnosť celiatikov, Nezisková organizácia Lepší svet a Spolok nepočujúcich pedagógov. Pre dlhodobú pasivitu Predsedníctva SHR zrušilo členstvo siedmim organizáciám: Klubu abstinentov pri Centre psychologicko-poradenských služieb v Malackách, Občianskemu združeniu Nádej dieťaťa, Slovenskému všeobecnému hnutiu dôchodcov, Občianskemu združeniu Existencia, Občianskemu združeniu DIDA, Slovenskému zväzu športovcov s mentálnym postihnutím a Združeniu Diabetes mellitus.

SHR je v 17. roku svojej existencie pevnou súčasťou mimovládnych neziskových, nepolitických, dobrovoľníckych organizácií. Podporuje nielen svojich členov, ale vytvára podmienky v širšom ponímaní pre celý dobrovoľnícky sektor v SR. Poskytuje služby a pomoc aj iným právnickým a fyzickým osobám. Jej činnosť je veľmi rozsiahla. Snahu o ovplyvňovanie legislatívy Slovenská humanitná rada považovala vždy za jednu zo svojich najdôležitejších úloh, vytváranie priaznivého právneho prostredia v prospech zdravotne postihnutých a sociálne

odkázaných ľudí, podmienky pre prácu dobrovoľníkov a ich organizácií, možnosti financovania jej aktivít, organizovala svojou činnosťou. To sa plne odrazilo aj na tomto Valnom zhromaždení, na ktorom Slovenská humanitná rada venovala pozornosť zmenám, ktoré sa počas posledných dvoch rokov v živote SHR a jej členských organizácií udiali.

Značný ohlas mala Výzva SHR „Pridajte sa k nám“, ktorú tiež zverejňujeme. Valné zhromaždenie SHR venovalo rozsiahly priestor aj na búrlivú diskusiu o kľúčových témach, ktoré hýbu v súčasnosti dobrovoľníckym hnutím. Z tejto diskusie sme vybrali viaceré zaujímavé príspevky, ktoré uvádzame na nasledujúcich stranách tohto čísla časopisu.

Zaznamenala: mš
Snímka: autorka

Pridajte sa k nám!

Slovenská humanitná rada, ktorá zastrešuje 175 dobrovoľníckych združení, vyjadruje zásadný nesúhlas s návrhmi Ministerstva financií SR - zrušiť 2-percentnú daňovú asigáciu právnických osôb, zvýšiť minimálnu poukazovanú čiastku, ktorú poskytujú fyzické osoby v rámci asigácie z 20 Sk na 250 Sk a zrušiť 300 tisícové nezdaniteľné minimum pre neziskové organizácie.

Dôvodom je, že navrhované zmeny nesporne obmedzia alebo znemožnia plnenie verejnoprospešných cieľov tisícov občianskych združení a oslabia zároveň mechanizmy solidarity, ktoré sa ujali, celé roky pestovali a rozvíjali, udržiavali a stabilizovali, a to najmä vďaka humanitnému cíteniu členov občianskych združení a neziskových organizácií. Často by boli zanikli, ne-

→

Obsah:

Fotostĺpec: Japonské prekvapenie	2
Úvodník: O troch grošoch trochu inak	2
Z Valného zhromaždenia Slovenskej humanitnej rady	3
Pridajte sa k nám! – Výzva SHR	3-4
Diskusia z Valného zhromaždenia Slovenskej humanitnej rady	4-5
Lepší svet	5
Rozhovor: Akadémia bez bariér	6-7

Článok: „A“ ako abstinencia	7
Novinky Fóra donorov	8
Sny sú zadarmo, ich realizácia nie	8
Aktuálne: Rovnosť príležitostí občanov so zdravotným postihnutím	9
Predstavujeme: Domka, združenie saleziánskej mládeže	10
Summary	11
Príloha Humanita Plus: Migrácia a azyl na Slovensku	

byť trvalej humánnej aktivity, cieľavedomosti a obetavosti dobrovoľníkov a ich plného pochopenia obrovského významu dobrovoľníctva. Mnohé existujú napriek nedostatku finančných prostriedkov a naďalej plnia svoje poslanie pomoci ľuďom v núdzi, zmiernenia ich utrpenia v chorobe tam, kde štát pomáhať nemôže alebo nestačí, kde však stále pomáhať treba. V záujme záchrany správnej a veľmi prospešnej myšlienky dobrovoľníctva, sa Slovenská humanitná rada pridala ku všetkým tým, ktorí podpísali Hromadnú pripomienku verejnosti k návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorá bola zaslaná Ministerstvu financií SR. Stalo sa tak však nie kvôli peniazom, ale kvôli svedomiu voči ľuďom, ktorým SHR a jej členské organizácie chcú aj naďalej pomáhať. Napokon, je to aj v záujme naplnenia Programového vyhlásenia vlády z augusta 2006), v ktorom sa okrem iného píše: „Vláda SR považuje tretí sektor za dôležitý spoločenský pilier a súčasť slobodnej občianskej spoločnosti. Uvedomujúc si dôležitosť rozvoja občianskej spoločnosti bude viesť partnerský dialóg s jednotlivými zložkami a platformami občianskej spoločnosti za účelom neustáleho vytvárania kvalitného ekonomického a právneho prostredia.“

Slovenská humanitná rada a jej členské organizácie tiež tvoria jeden zo základov spomenutého piliera dobrovoľníckeho sektora. Rovnako nám záleží na vytváraní a rozvíjaní a kvalite našej spoločnosti v každom smere. Rozvoj ekonomiky ani právneho štátu však nie je mysliteľný bez ďalšej humanizácie a solidarity spoločnosti, ktorá patrí medzi naše priority. Žiadame preto vládu, Národnú radu SR a Ministerstvo financií SR aj o spoločný dialóg s predstaviteľmi mimovládnych organizácií, na konci ktorého bude široký konsenzus, aby spomenutá priorita, ktorú aj vláda vo svojom programovom vyhlásení vyjadrila, napokon nezankla. Jej zánik kvôli unáhleným rozhodnutiam by uškodil mnohým a nepomohol nikomu.

Slovenská humanitná rada vyzýva účastníkov svojho Valného zhromaždenia konaného dňa 23. septembra 2006, aby sa jeho účastníci k našej spoločnej výzve pripojili.

**Výzva
Slovenskej humanitnej rady**

Diskusia z Valného zhromaždenia Slovenskej humanitnej rady

Jednou z kľúčových tém, ku ktorej sa vyjadrilo najviac prítomných, bol návrh vlády SR na zrušenie možnosti darovania 2 percent z daní z príjmov právnických osôb pre mimovládne neziskové organizácie. K tomuto návrhu Slovenská humanitná rada prijala Výzvu, ktorú podpísala väčšina prítomných zástupcov dobrovoľníckych organizácií na Valnom zhromaždení SHR. Vo svojich príspevkoch sa diskutujúci o.i. vyslovili, aký dosah by malo zrušenie uvedených dvoch percent na ich organizáciu, či občianske združenie. Z diskusie sme znamenali názory viacerých diskutujúcich:

MUDr. Angela Štefániková, poradkyňa Katolíckej jednoty Slovenska a Centra pomoci a vzdelávania:

- Ako bývalá poslankyňa NR SR, zastupujem dobrovoľníčku, ktorá je dlhodobo chorá, ale 15 rokov pracuje v Katolíckej jednote Slovenska. Dovoľujem si povedať: čaká nás veľmi ťažké, dlhé a náročné vyjednanie. Treba byť pripravený aj na alternatívne riešenie... Dovoľte mi za neprítomnú členku Slovenskej katolíckej jednoty prečítať jej alternatívny návrh, ktorý vychádza z jej dlhoročných skúseností: „S 2 percentami sa skúsme podeliť tak, aby do dobrovoľnej činnosti išla polovica z nich a druhá polovica sumy z týchto 2 percent aby išla do štátnych zdrojov určených na sociálnu sféru. Návrh znie, aby sa peniaze vyberali cestou Daňového úradu SR. Vybrané prostriedky by sa dali do vyšších územných celkov (VÚC), aby nezostali na ministerstvách, ale pri VÚC, kde by bolo zorganizované distribuovanie týchto peňazí. Spravovali by ich komisie vytvorené pri

VÚC, ktoré by boli zložené zo siedmich zástupcov mimovládnych organizácií, jedného zástupcu VÚC a zástupcov okresných miest. Komisie by mali mať celoštátne jednotný štatút, aj organizačný poriadok a vlastnú revíziu komisiu. Celá ich činnosť by podliehala revíznemu orgánu VÚC. Ďalej navrhla, aby týmto komisiám mohli predložiť žiadosť o dotácie len tie mimovládne organizácie, ktoré vykonávajú verejnoprospešnú činnosť aspoň 3 roky a nemajú pravidelný štátny príspevok ani nie sú organizáciou príspevkového subjektu, napríklad, školy, kultúrnej inštitúcie, klubu a podobne. K žiadosti navrhla predložiť aj výročnú správu, výpis z účtu atď. Žiadosti dobrovoľných organizácií o darované peniaze od právnických osôb by mali byť určené na zdravotnícke, sociálne a verejnoprospešné ciele a mali by sa použiť len na pomoc občanom SR.

Fórum na pomoc starším, Ľubica Gálisová:

- Ďakujeme Slovenskej humanitnej rade za činnosť a prácu, ktorú vykonáva pre nás. Chcem oceniť Výzvu SHR, ktorá na Valnom zhromaždení bola predložená. Považujem za dobré sa k tejto Výzve prihlásiť. Veľmi dlho sme bojovali za to, aby sme mali prostriedky na činnosť a keby sa tie 2 percentá mali zrušiť, nám by to veľmi vážne stažilo pozíciu. Je tu však aj druhá téma, ktorá sa týka našej organizácie. Aj SHR má zásluhu na raste našich dobrovoľníckych organizácií. Fórum pre pomoc starším si získalo dôveru a uznanie doma aj v zahraničí, o čom svedčí aj náš časopis, z ktorého sa o nás dozviete viac. Chcela by som však vyzvať členské organizácie SHR, aj vzhľadom na to, že

budúci rok je rokom rovnosti príležitostí, že sa treba viac zaujímať aj o práva starších ľudí, lebo populácia starne a problémy sa týkajú aj zdravotne postihnutých starších ľudí. Chcem upozorniť, že sme vyhlásili podujatie Senior roka. Ak poznáte vo vašich organizáciách seniora, ktorý vykonal kus dobrej verejnoprospešnej práce, navrhnite ho na titul Senior roka, aby sa vyzdvihol aj prínos starších ľudí pre spoločnosť. Keď bude rok rovnosti príležitostí, bude dôležité poukázať aj na postavenie sociálnych pracovníkov. Mohli by sme v tejto súvislosti spolupracovať na vypracovaní statusu sociálneho pracovníka a zlepšenia jeho postavenia v spoločnosti.

Slovenská spoločnosť celiatikov, Olga Chalupková, predsedníčka:

- Celiakia je veľká bariéra v našom živote. Najmä strava, veľmi prísna bezlepková diéta. Dosiahli sme, že sa nám, občianskym združeniam aj vďaka výťažku z 2 percent zlepšuje život. Ja ako dôchodkyňa, tiež dávam už dva roky príspevok - 2 percentá. Ako občianske združenie sme však prvý raz získali prostriedky z darov 2 percent z daní z príjmov. Veľmi nám to pomohlo. Náš bezlepkový chlieb stojí až sto korún. Kilogram bezlepkovej múky stojí 50 korún. Musím však povedať, že stále nemáme peniaze ani na internet. Celú agendu nášho združenia vybavujeme v súkromných bytoch, pretože nemáme peniaze ani na miestnosť. Naši členovia sú väčšinou zo slabého sociálneho prostredia a keď nazbierame trochu peňazí, hoci aj po 20 korunách, aj keď sa za nimi „nabeháme“, veľmi nám to pomáha. O našej chorobe sa nevie, preto musíme šíriť zdravotnícku osvetu a aj to niečo stojí. Preto ďakujem aj prezidentovi SHR, ktorý podporil našu konferenciu vlni v novembri, ktorá sa konala v Piešťanoch. Musím zdôrazniť, že aj zdravotné poisťovne musia veľmi veľa vydávať na liečbu celiakie, ak nie je včas diagnostikovaná. Isto chápete, že aj preto treba šíriť osvetu o celiakii. Na našej konferencii boli

lekári, odborníci, ale aj takí ľudia, ktorí sa prvý raz dozvedeli, čo to celiakia je. Mne diagnostikovali celiakiu vo veku 60 rokov a keby mi ju boli diagnostikovali včas, nemusela som mať vážne následky tohto ochorenia.

Čestný člen Predsedníctva Slovenskej humanitnej rady, Róbert Brestenský:

- Uvedomme si jedno, stokorunový nedoplatok na dani sa nevydá, ale musia sa urobiť prevody nákladov za výber 20-tich korún, to je predsa ekonomický nezmysel. Na druhej strane, veľkí producenti ziskov si vytvorili vlastné „mosty“, aby si presúvali peniaze. Vo finančnom vyjadrení tu ide o viac ako desiatky miliónov korún. Celý tento problém by sa mohol riešiť legislatívnou zábranou, ale nie tým, že sa zruší možnosť získať dar dvoch percent z daní z príjmov od právnických osôb. Treba si uvedomiť, že zrušiť 2 percentá od právnických osôb, nie je jediná cesta. Jednoznačne sa ukazuje, že ani v pôvodnom stave darovanie 2 percent nezostane. Je to správne, že to tak nezostane, ale všetko zakázať nie je riešenie. Ak to má byť objektívne, musí niekto rozhodnúť. Problém je v tom, že ako celok sme asi morálne nedozreli na to, aby 90 percent bolo objektívne z hľadiska účelnosti realizovaných a nie naopak.

Občianske združenie Topľa, Hanošovce nad Topľou, Jozef Horváth, predseda

- Rád by som sa vyjadril k zamestnávaniu ľudí znevýhodnených na trhu práce. Som Róm, podnikám a zamestnávam výlučne Rómov, ktorí boli dlhodobo nezamestnaní. Mám skúsenosti, že je veľmi ťažké presadiť sa na pracovnom trhu, najmä na východe Slovenska. Zatiaľ sa nám však darí. Ale legislatívu, ktorá by nám pomohla, si predstavujem tak, že ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny by platilo mzdy napríklad, piatich ľudí, ktorí by sa špecializovali na pomoc pri hľadaní zamestnania Rómom. Samozrejme, mohli by pomáhať aj dlhodobo nezamestnaným príslušníkom majoritnej spoločnosti, ak sa im podarí nájsť dostatok pracovných miest. Znížila by sa tak nezamestnanosť, ktorá je v našom okrese vysoká, zamestnávateľia by platili za novozamestnaných Rómov odvody a znamenalo by to prínos pre celú spoločnosť.

**Zaznamenala: mš
Snímky: autorka**

Viete, že...

Na Osuského ulici v bratislavskej Petržalke 27. septembra 2006 slávnostne otvorili zrekonštruované pracovno – sociálno - rehabilitačné centrum pre dospelých so stredným a ťažkým stupňom mentálneho postihnutia Lepší svet. Jeho súčasťou je textilná, drevárska a maliarska dielňa, reklamná agentúra, kaviarnička a chránené bývanie. Hlavnou úlohou centra a jeho pracovníkov je skvalitniť život zdravotne postihnutým ľuďom a ich rodinám.

Lepší svet

Na slávnosť otvorenia, ktorá bola v krásnej záhrade centra, prišlo veľa hostí, sponzorov, priateľov a ľudí dobrej vôle, vďaka ktorým mohol Lepší svet uzrieť svetlo sveta. Riaditeľ centra Dušan Mikulec sa všetkým úprimne poďakoval. Po príhovore ministerky práce, sociálnych vecí a rodiny Viery Tomanovej a ďalších hostí nasledoval kultúrny program, ktorý pripravili klienti centra pod vedením Ivky Urbanovej. Bolo dojemné sledovať, ako postihnutí mladí ľudia, na melódiu piesne Ó, šťastný deň, s nadšením skladali písmenká „Lepší svet“. Slávnostne prestretú tabuľu, vytvorenú z ovocia a koláčikov, vyzdobili svojimi vlastnými maľovanými výrobkami. Aj keď sa už zotmelo, na prítomných sa usmievalo červené slniečko v logu centra, ktoré vytvoril jeho dobrý anjel, akademický maliar Miroslav Cipár. Okrem toho, že umelecky dotvoril vstupné priestory budovy, daroval centru 120 vlastných originálnych rozprávkových obrázkov, výťažok z predaja ktorých bude pomáhať Lepšiemu svetu.

(v.a.)

Akadémia bez bariér

Európska kultúrna spoločnosť so sídlom v Bratislave v spolupráci so Slovenským zväzom sluchovo postihnutých ponúka možnosť ďalšieho vzdelávania pre sluchovo postihnutých v rámci vzdelávacích programov AKADÉMIE BEZ BARIÉR. V novej ponuke kurzov sa objavil aj vzdelávací program zameraný na oblasť tvorby webových stránok. Na túto tému sme

oslovili vedúcu oddelenia stratégie a projektov EÚ a autorku uvedeného projektu, Barbaru Gindlovú z Európskej kultúrnej spoločnosti.

Kedy začala spolupráca Slovenského zväzu sluchovo postihnutých s Európskou kultúrnou spoločnosťou?

Spolupráca Európskej kultúrnej spoločnosti a Slovenského zväzu sluchovo postihnutých sa začala z iniciatívy Európskej kultúrnej spoločnosti (EKS) v lete roku 2003. Dôvodom prvého stretnutia bol návrh na spoluprácu pri príprave projektu, ktorý využije e-learning ako jeden z hlavných nástrojov ďalšieho vzdelávania sluchovo postihnutých. Projekt sa nakoniec realizoval a otvoril spoluprácu, ktorá trvá dodnes. Spoločne sme pripravili a realizovali 6 projektov, výsledky ktorých postavili základy pre otvorenie virtuálneho vzdelávacieho centra, ktoré má názov Akadémia bez bariér.

Aký bol hlavný dôvod jej založenia?

Chceli sme vytvoriť alternatívnu vzdelávaciu sieť, ktorá bude poskytovať vzdelávacie služby na jednotnej metodológii a bezbariérovou formou. Hlavným motivačným prvkom bol súčasný stav stredného školstva pre sluchovo postihnutých. Na Slovensku existujú 4 stredné odborné školy pre sluchovo postihnutých. Zameranie odbornej prípravy kopíruje modely vzdelávania zamerané na manuálnu prácu ako krajčír, automechanik, zlatník, zámočník, kadernička, krajčírka. Málokto zo študentov pokračuje v štúdiu na vysokej škole. Tento stav sme zhodnotili ako diskriminačný a rozhodli sme sa vytvo-

riť také vzdelávacie prostredie, ktoré pripravuje sluchovo postihnutých na výkon konkrétnych pracovných pozícií s prevahou duševnej činnosti. Orientujeme sa najmä na povolania a profesie, ktoré za hlavný pracovný nástroj využívajú počítač pripojený na internet. Informačná spoločnosť, ktorej význam neustále rastie, ponúkla veľkú škálu pracovných príležitostí pre sluchovo postihnutých ako napr. web dizajnér, počítačový grafik, programátor, digitálny administrátor, lektor ďalšieho vzdelávania, správca počítačových databáz, kariérny poradca a iné. Práve táto orientácia je pre nás kľúčová a zodpovedá jej príprava vzdelávacích programov.

Akadémia bez bariér využíva e-learning. Čo je to e-learning?

E-learning je nová forma vzdelávania - špeciálne vytvorené vzdelávacie prostredie s presným systémom výučby a hodnotenia dosiahnutých výsledkov, ktorý využíva počítač pripojený na internet. V podstate funguje ako virtuálna knižnica so sprievodcom, ktorý vás spohľadlivo sprevádza labyrintom informácií. Poznatky radí do logického poradia, odhaľuje skryté súvislosti a prepojenia, kladie vám otázky, navádza vás na správne odpovede. Formou cvičení, testov a zakomponovaných úloh zabezpečuje transfer naučeného do konkrétnych výstupov a činností v zmysle praktického overenia získaných vedomostí. Príprava vzdelávacích programov je postavená na 4 základných kritériách: prehľadnosti, zrozumiteľnosti a ľahkého zapamätávania si odborného textu, maximálnej vizualizácii materiálov a aplikácii posunkov prostredníctvom videosekvencií do e-learningového organizmu.

Aká je aktuálna ponuka vzdelávacích programov?

Akadémia bez bariér v súčasnosti ponúka 4 základné vzdelávacie programy pre sluchovo postihnutých, ktoré možno kombinovať. Základný vzdelávací program sa zameriava na zvyšovanie digitálnej gramotnosti a zručností spojených s ovládaním informačno - komunikačných technológií (IKT). Skladá sa z dvoch častí IKT pre začiatočníkov a IKT pre pokročilých. Sluchovo postihnutí sa naučia profesionálne ovládať počítač,

zvládnu základy práce s operačným systémom Windows, programom Word a Excel, ako aj špeciálne funkcie operačných programov, naučia sa pracovať s elektronickou poštou a internetom. Samostatnou časťou školenia je: ako e-learning používať v procese samoštúdia. Školenie prebieha v posunkovej reči, ktoré vedú sluchovo postihnutí lektori v posunkovom jazyku tak, aby získané vedomosti boli minimálne na štandardnej úrovni vedomostí počujúcej populácie. Novinkami v ponuke sú dva novovytvorené vzdelávacie programy: Tvorba web stránok alebo Web design a Počítačová grafika, ktoré sú zamerané na prípravu sluchovo postihnutých pre výkon konkrétnej pracovnej pozície web dizajnéra a počítačového grafika. Samostatným kurzom je kurz zameraný na pracovné poradenstvo pre sluchovo postihnutých.

V auguste 2006 sa konalo pilotné školenie zamerané na prípravu, tvorbu a aktualizáciu web stránok. Koľko ste mali záujemcov?

Záujemcov sme mali presne toľko, koľko sme mohli zvládnuť. Prvá pilotná skupina mala desať frekventantov. Bola zložená z nedoslýchavých a nepočujúcich osôb. Cieľom prvého školenia Web dizajnu pre sluchovo postihnutých je vychovať skupinu sluchovo postihnutých lektorov, ktorí po ukončení programu budú školiť v jednotlivých regiónoch. Toto školenie bude obohatené o školenie zamerané na lektorské a prezentačné zručnosti. Naším cieľom nie sú jednorazové krátkodobé školenia, ale systematická, takmer ročná príprava, ktorá im dovolí sebavedomo vstúpiť na trh práce ako lektor ďalšieho vzdelávania, web dizajnér alebo typograf.

Akadémia bez bariér je živý organizmus, ktorý sa vyvíja. Čo plánujete na najbližšie obdobie?

Najbližšie obdobie sme si zadefinovali ako obdobie rokov 2007 - 2010. Plánujeme rozšírenie existujúcej ponuky vzdelávacích programov o nové vzdelávacie programy: Angličtina pre SP, Podnikateľské zručnosti pre SP, Digitálna administratíva pre SP, Lektor ďalšieho vzdelávania, Správca počítačových databáz, Programovanie pre SP, Projektový manažér pre program

„A“ ako abstinencia

Predchádza jej ešte jedno A – alkoholizmus. Alkoholizmus sa podpísal pod nespočetné dopravné nehody, kriminálne činy, domáce násilie, rozpady manželstiev a rodín. Pridrahá daň za počiatočnú inšpiráciu a dobrý pocit. Ako hovorí primár bratislavského Sanatória AT MUDr. Ivan Novotný „Alkoholizmus je choroba liečiteľná, ale nevyliciteľná. Skončí sa, až keď nad nami zacvakne veko truhly.“ Znie to priveľmi pesimisticky, no cesta von z tohto bludného kruhu je skutočne zložitá a namáhavá. Ale je možná. Klobúk dolu pred všetkými, ktorí sa na ňu rozhodli vykročiť a na šťastie ich nie je málo.

Práve títo ľudia prišli 5. septembra do Brezovej pod Bradlom osláviť Národný deň abstinentov. Toto zaujímavé stretnutie všetkých, ktorí sa rozhodli skoncovať s alkoholom, ale aj ich príbuzných a priaznivcov zorganizovalo Združenie abstinentov Slovenska, pod záštitou Generálneho sekretariátu Výboru ministrov pre drogové závislosti a kontrolu drog v SR, za spoluúčasti Mestského úradu a Klubu abstinentov v Brezovej pod Bradlom.

Na tlačovej konferencii, ktorú viedol prezident Združenia abstinentov Slovenska Pavol Podmajerský, sa hovorilo o množstve problémov v súvislosti s alkoholom a alkoholizmom, o zhoršení sociálnej situácie mnohých rodín, v ktorých sa, žiaľ, na alkohol vždy peniaze nájdu. Alarmujúca bola informácia o vzrastajúcom trende alkoholizmu medzi deťmi a mládežou, dievčatá nevynímajúc. Akoby sa alkohol stal súčasťou ich životného štýlu. Generálny sekretár Výboru ministrov pre drogové závislosti a kontrolu drog v SR Miroslav Jablonický pripojil informácie o „Pláne boja proti alkoholizmu“, o dôležitosti prevencie, aj o riešení otázok využívania voľného času, najmä detí a mladých ľudí. Riaditeľ Protidrogového fondu Ján Galáč potvrdil: „Áno, alkohol je dnes drogou číslo jeden a istým spôsobom sa dotýka každého z nás. Usilujeme sa novelizovať zákon o protialkoholických záchytných izbách a tiež podporiť svojpomocné abstinčné hnutie, ktoré je neoddeliteľnou zložkou protialkoholického liečby.“ Primátor Brezovej pod Bradlom pán Ivan Ďurkovič okrem iného povedal: „Alkoholizmus je choroba a nie je hanbou prestať piť a abstinovať.“ Pani Mirka Letričová, členka Predsedníctva Združenia

abstinentov Slovenska, sa pripojila: „Áno, alkoholizmus je choroba, o ktorej sa stále veľmi málo vie. Je to rokmi budovaná závislosť, pri ktorej sa nerieši len problém pitia či nepitia, ale predovšetkým kompletno zmenená osobnosť abstinujúceho alkoholika. Takýto človek sa musí doslova naučiť odznova žiť.“

V Národnom dome M. R. Štefánika sa popoludní konala aj slávnostná akadémia za účasti vzácných hostí, s vystúpeniami detí z brezovskej základnej školy a viacerých záujmových krúžkov. Deti z Evanjelickej mládeže pod vedením evanjelickej farárky Vierky Mosnej vo svojom slovnom pásme priniesli aj toto posolstvo: „Život je boj a my sme povolani neustále bojovať so zlom v nás a okolo nás a pritom nesmieme nikomu ubližovať. Iba skrze skúšky sa odhaľuje charakter človeka. Celý náš život je vlastne jednou veľkou skúškou.“

Predseda miestneho Klubu abstinentov Pavel Potúček prízvukoval: „My abstinenti sa vieme dobre zabaviť aj bez alkoholu. Aspoň nás na druhý deň nebolí hlava.“ Miroslav Jablonický ešte raz zdôraznil: „Už dlho sa venujem tejto problematike a viem, koľko starostí prináša alkoholizmus. A viem aj to, že ľudia, ktorí už pretrpeli toto peklo, vedia najlepšie pomáhať iným s podobným osudom. Preto držím palce celému spektru dobrovoľníkov.“ Prítomným sa prihovril aj prezident Slovenskej humanitnej rady Ivan Sýkora: „Robiť zlo je ľahké, ale robiť dobro je niekedy obrovská námaha. Nemá význam robiť ho z donútenia, ale iba dobrovoľne, z vlastného presvedčenia. Dovoľte, aby som sa vám všetkým poďakoval za to, že ste sa dostali na tú úroveň na akej ste a že ste vydržali.“ Za zúčastnených abstinujúcich alkoholikov iba pár viet z vystúpenia Dušana z Bratislavy: „Prvý august je pre mňa dňom narodenia. Alebo vzkriesenia? Je to dátum, kedy som sa (po mnohých peripeitiách) rozhodol nepiť a nefajčiť až do konca života. Na začiatku tohto rozhodnutia bola viera v najlepšieho terapeuta, akého poznám MUDr. Ivana Novotného, ktorý nás veľa naučil z „alkohológie“. Ďalej viera v slobodnú a pevnú vôľu, ktorá je daná každému človeku. A napokon viera v to, že abstinencia je dôležitejšia ako ja, že každý z nás je očkom pevnej reťaze. Stal som sa laickým terapeutom.“

Nasledujúci Národný deň abstinentov sa bude konať v Trenčíne.

Viera Antoškova

Mládež a iné. Súčasne sa orientujeme na zvýšenie počtu existujúcich koncových vzdelávacích bodov pre sluchovo postihnutých s bezplatným prístupom na internet a možnosťou pracovať s počítačom. Dôležitou úlohou je zapojenie sa stredných odborných škôl do aktivít Akadémie bez bariér na báze neformálneho vzdelávania študentov škôl: Dúfame, že sa nám podarí otvoriť spoluprácu s miestnou územnou samosprávou, súkromným sektorom a biznisovým prostredím na základe korporátnej filantropie a princípu „public – private partnership“. Samostatnou prioritou a cieľom je vytvorenie podnikateľských inkubátorov pri jednotlivých krajských rehabilitačných centrách pre sluchovo postihnutých s cieľom zvýšiť samozamestnávateľov z radov sluchovo postihnutých. Samostatnú kapitolu práce pre najbližšie tri roky tvorí posilnenie existujúcich a vytvorenie nových partnerstiev zameraných na transfer medzinárodných skúseností na Slovensko a našich skúsenosti do iných krajín Európy. Naša cesta je správna a môžeme veľa ponúknuť. Prvým vážnejším krokom bude medzinárodný kontaktný seminár na tému Informačná spoločnosť a sluchovo postihnutý, ktorý sa bude konať vo februári 2007.

Aká je najbližšia ponuka kurzov Akadémie bez bariér pre sluchovo postihnutých?

Aktuálnu ponuku aktivít a nových kurzov možno nájsť na webovej stránke Akadémie bez bariér, ktorú nájdete na adrese www.eucho.sk. Pre tých, ktorí nemajú internet sú termíny školení nasledovné: **Pracovné poradenstvo pre sluchovo postihnutých** 16. – 20. október 2006 (Nitra), 20. – 24. november 2006 (Zvolen), 4. – 8. december 2006 (Trnava), 8. – 12. január 2007 (Žilina). Vzdelávací program **Informačno-komunikačné technológie pre sluchovo postihnutých** sa budú konať: 2. – 6. október 2006 (Žilina), 16. – 20. október 2006 (Trnava), 27. november – 1. december 2006 (Zvolen), 27. november – 1. december 2006 (Nitra). **Web dizajn a Počítačová grafika** sa bude konať v priebehu mesiaca november 2006 v Bratislave. Prihlásiť sa môžete osobne na Slovenskom zväze sluchovo postihnutých a v Európskej kultúrnej spoločnosti, mailom na adrese petrzekova@exs.sk, alebo telefonicky na čísle 02 – 54 64 03 51.

Margita Škrabáľková
Snímka: archív

Novinky Fóra donorov

Fórum donorov je organizácia, ktorá združuje 19 najväčších donorov na Slovensku. Spoločne majú to, že rozdeľujú finančné prostriedky tretím osobám. Občas vzniká mylná domnienka, že Fórum donorov je organizácia, ktorá rozdeľuje svoje peniaze, ale je to organizácia, ktorá tiež hľadá peniaze z iných zdrojov. Združuje nadácie, ako je Nadácia otvorenej spoločnosti, Nadácia Pontis, ambasády a ich fondy, ktoré doteraz pomáhali na Slovensku, ale mnohé už skončili. Vzhľadom na to, že Slovenská humanitná rada je členom Fóra donorov, má prístup k všetkým informáciám.

V poslednom roku sa začali realizovať projekty, ktoré budú mať dosah na celé prostredie mimovládneho sektora. Je to aj projekt darcovských sms-iek alebo aj program podpory a rozvoja firemnej filantropie na Slovensku a individuálneho darčovstva. Angažujeme sa aj v tvorbe legislatívy. Príprava zákonníka neziskového práva tiež naším pričinením postupuje. Pred necelým mesiacom sme v tejto veci rokovali so štátnou tajomníčkou Ministerstva spravodlivosti SR. Posledné prísluby sú, že so zákonníkom neziskového práva, či už v celkovej podobe, alebo v čiastkových zákonoch sa bude ďalej pracovať,

bude zaradený do plánu legislatívnych úloh na rok 2008.

Fórum donorov a jeho projekty na Valnom zhromaždení SHR prezentovala Ing. Lenka Ilanovská.

Prítomných účastníkov Valného zhromaždenia SHR zaujal najmä projekt darcovských sms-iek. Má veľa aspektov, ktoré treba doriešiť, kým sa naštartuje, aby organizáciám, ktoré sa do neho zapoja, všetko fungovalo. A aby sa nemuseli riešiť technické alebo legislatívne nedostatky. Ako môže byť tento projekt prínosom pre mimovládne organizácie? Tak, že umožní získavať darcovské zdroje z verejných zbierok prostredníctvom mobilných telefónov. Spustením tohto projektu sa otvorí cesta aj tým organizáciám, ktoré nebudú chcieť vstupovať do rokovaní s mobilnými operátormi. Budú

môcť využiť veľmi jednoduchý mechanizmus tohto projektu. V čom spočíva? Organizácia, aby získala prenájom linky, prostredníctvom ktorej môže získavať prostriedky od darcov, vypracuje projekt. Na základe vypracovaného projektu bude dobrovoľníckej organizácii pridelené heslo a číslo. Bude to mechanizmus otvorený výlučne mimovládny organizáciám. Ktorákoľvek mimovládna organizácia, ak bude chcieť, môže zaslať takýto projekt, ktorý posúdi rada zložená zo zástupcov mimovládnych organizácií, Fóra donorov, novinárov a nezávislých odborníkov a aby sa zachovala transparentnosť mechanizmu, sú nastavené kritériá, napríklad zverejňovanie použitia nazbieraných prostriedkov získaných z sms-zbierky na webovej stránke mimovládnej organizácie. Ak takýto projekt bude schválený, akonáhle dostane svoje heslo a číslo, môže príslušná mimovládna organizácia začať organizovať zbierku. Takýto mechanizmus „spustíme v priebehu niekoľkých týždňov, či mesiacov. Bude platiť jednotná forma darcovskej správy a za jednu zaslanú sms-ku bude môcť mimovládna organizácia od darcu získať 30 korún.

Margita Škrabáľková
Snímka: autorka

Sny sú zadarmo, ich realizácia nie

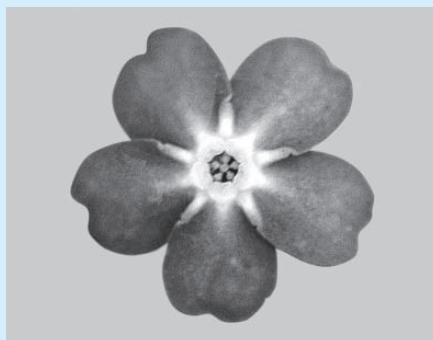
V bratislavskom centre Ligy za duševné zdravie sa 14. septembra opäť stretli jej priaznivci a podporovatelia, aby si pohovorili o veciach, dotýkajúcich sa ľudskej duše. Na stretnutí sa bilancovalo, plánovalo pred začiatkom novej sezóny ligy. Hlavní aktéri stretnutia boli: čestný prezident ligy MUDr. Peter Breier a predseda jej Správnej rady Mgr. Martin Knut.

Na otázku: „Čo Vám prvé zide na um, keď sa povie Liga za duševné zdravie?“ MUDr. Breier odpovedal: „Veľa roboty – za nami i pred nami.“ Martin Knut bol o niečo obšírnejší: „Pred rokom 2000 sa slovné spojenie „duševné zdravie“ v našom slovníku takmer nevyskytovalo a dnes sa s ním, vďaka Lige za duševné zdravie, zaobchádza veľmi vrtko.

Tým skutočným začiatkom činnosti ligy bol 7. apríl 2001, kedy sa rozbehla prvá kampaň Svetového dňa duševného zdravia, pod záštitou Svetovej zdravotníckej organizácie. Za takmer šesť rokov

činnosti sa im podarilo zbaviť tabu mnohé choroby a témy, dotýkajúce sa duševného zdravia. Dokázali spojiť pacientov, ich príbuzných a profesionálov v spoločnom boji proti hlavnému nepriateľovi – duševnej chorobe. V povedaní ľudí presadili dôležitý fenomén prevencie: čo robiť skôr, ako nás začne bolieť duša.

Za neúspech považujú, že sa im z finančných dôvodov nepodarilo udržať pri živote telefonickú Linku dôvery Nezábudka, o čom sme už v Humanite podrobne písali. Pritom sa na ňu ročne obrá-

tilo so žiadosťou o radu či pomoc vyše 10 tisíc ľudí. „Myslím si, že sme v tejto oblasti tak trochu suplovali povinnosti štátu,“ podotkol Martin Knut. Dobrou správou je, že aj Ministerstvo zdravotníctva SR, aj Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR im ponúкло možnosť uchádzať sa o dotáciu. Obrátili sa o pomoc aj na Úrad verejného zdravotníctva. „Verím, že sa nám tento problém podarí vyriešiť od začiatku budúceho roka a budeme môcť opäť pomáhať bojovať s ľudskou osamelosťou,“ povedal optimisticky Martin Knut.

Aké sú najbližšie plány Ligy za duševné zdravie? „Všetky naše snahy a úsilie teraz sústreďujeme na prípravu celoslovenskej kampane „Dni nezábudiek 2006“, ktorá sa začala 20. septembra. Na záver stretnutia prítomní zaželeli všetko dobré MUDr. Petrovi Breierovi, ktorý o niekoľko dní odchádza pracovať do Anglicka.

Viera Antoškova

Rovnosť príležitostí občanov so zdravotným postihnutím

Záverečná konferencia projektu Phare „Rovnosť príležitostí občanov so zdravotným postihnutím a sociálne partnerstvá pre monitoring a odstraňovanie diskriminačných fenoménov na trhu práce“, ktorá sa konala 5. až 7. septembra tohto roku v Dome športu v Bratislave pod záštitou podpredsedu vlády SR Dušana Čaploviča, priniesla veľmi veľa kladných podnetov.

Niektoré z nich približujeme čitateľom v nasledujúcich riadkoch.

Dielňa Impulz a jej impulzy

Na konferencii prezentovali výsledky svojej práce aj pracovníci chránenej dielne Impulz, ktorá sídli v Bratislave – Petržalke, o ktorých nám porozprával Ladislav Krajčovič zo Združenia na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím SR, ktoré zriadilo pracovno-resocializačné centrum. Po skončení školskej dochádzky mentálne postihnutí dostali tak možnosť ďalej sa v tomto chránenom pracovisku vzdelávať. Najprv vznikla stolárska dielňa. „Keď klient príde, snažíme sa rozvinúť jeho vlohy. Ak sa zapracuje, získa pracovnú zmluvu aj na dobu neurčitú, ale na skrátenej úväzok. Sme nezisková organizácia a bez darov a tržieb z predaja našich výrobkov by sme neprežili. Zúčastňujeme sa preto na Vianočných a našli sme si miesto aj na Radničkých trhoch. Nejde nám o tržby, ale aby aj ľudia s mentálnym postihnutím, ktorí tiež majú umelecké cítenie, mali možnosť zistiť, že aj ich práce sú žiadané. O tom sme sa napokon presvedčili nielen na konferencii, ale aj na Radničkých trhoch, ktoré sme navštívili 29. septembra.

Drôtené kúzla z chránenej dielne

Na nádvorí bratislavskej Starej radnice, na 6. Radničkých trhoch, ktoré organizátori nazvali tiež prelomové, pre veľký počet vystavovateľov, na ktorých sa väčšinou prezentovali výsledky práce chránených dielní, nás zaujali prekrásne, filigránsky vypracované misky, poháre, podnosy, aj šperky z drôtu. Ich autorom bol Juraj Šerík z Čadce a jeho družka. Ako nám Juraj Šerík prezradil, vďaka „rozbehovej“ dotácii na svoj projekt,

ktorú mu poskytol Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, si mohol zriadiť malú chránenu dielňu, aj ako invalid.

Juraj Šerík so svojimi výrobkami z drôtu.

Chránené pracovisko na dispečingu mestskej polície

Veľmi zaujímavý, okrem desiatok ďalších, bol na uvedenej konferencii aj príspevok Júliusa Botku, ktorý pracuje na Mestskej polícii v Prievidzi. Práve tam zriadili nedávno chránené pracovisko. V roku 2003 začala Mestská polícia v Prievidzi v rámci projektu Bezpečné mesto s inštalovaním kamerového systému a postupom času sa tento systém rozrastal. V roku 2004 mali 5 kamier a v súčasnosti ich je 15. „V minulom roku sme sa z Rádia Slovensko dozvedeli, že v Nových Zámkoch idú zriadiť na dispečingu kamerového systému chránené pracovisko. Prievidzskú mestskú políciu táto správa zaujala. Hľadali sme možnosti ako zriadiť obsluhu kamerového systému čo najúspornejšie, ale zároveň čo najoptimálnejšie. Na dispečingu kamerového systému zriadili preto chránené pracovisko, podľa príkladu z Nových Zámok. Spočiatku sa stretli aj s problémami, a to práve na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny. Po mnohých návštevách tohto úradu 1. júla 2005 prijali prvých štyroch zamestnancov spomedzi zdravotne postihnutých na dispečingu kamerového systému. V počiatočnej fáze si vytypovali z úradu práce okruh ľudí, ktorí spĺňali zákonom dané podmienky. Oslovili 30 osôb. Z nich vybrali šesť, ktorí po oboznámení sa s pracovnou náplňou, boli ochotní sa podieľať na tomto projekte. Prvý problém vznikol, keď zistili, že musia robiť na smeny. Niektorým nevyhovovala dochádzka do zamestnania na smeny. Ďal-

ší problém predstavoval skrátenej pracovný úväzok. Po prijatí a zaškolení za mesiac zvládli všetci nováčikovia základy práce na dispečingu, t.j. sledovanie kamier, ovládanie práce s počítačom. Prijali ďalších dvoch zamestnancov, ktorí tiež spĺňali podmienky zákona. Napriek značne obsiahlej administratíve, 15. septembra 2005 bol projekt chráneného pracoviska schválený.

Noví pracovníci dokázali, že vďaka nim stúpil počet záznamov protiprávneho konania z 15 na 80. Neskôr stihli pomocou kamerového systému zaznamenať vyše 120 priestupkov. Peniaze na chránené pracovisko však prišli až po priebežnom dokladovaní použitia prostriedkov na tomto dispečingu. Zaučení zamestnanci chráneného pracoviska po polroku zvládli však aj ďalšie špecializované činnosti: sami archivujú záznamy pre priestupkové, aj trestnoprávne konanie. Dokážu kvalifikovane selektovať zábery na kamere a tie, ktoré predstavujú dôkazový materiál, archivujú. Na základe kladných skúseností a nových informácií začali realizovať aj ďalší projekt, kvalitnejší, prospešnejší ako ten predchádzajúci. 1. júla 2006 bol aj druhý projekt schválený a následne pribudli na účet prostriedky na mzdy pre ďalšie dve zamestnankyne na chránenom pracovisku dispečingu Mestskej polície. Obidve zamestnankyne sa už mesiac pred prijatím chodili zaškolovať a po dvoch týždňoch zvládli všetku činnosť ako prvých šesť zamestnancov, hoci obidve sú zdravotne postihnuté, jedna z nich je dokonca hluchonemá. Problém s komunikáciou však nemá. Operačného pracovníka informuje jednoducho: hoci sa jej slová vyslovujú ťažšie, ale dá sa jej porozumieť a ona zasa dokáže čítať z pohybov úst hovoriaceho. Ak treba, napíše všetko potrebné na papier. Denne 16 hodín prebieha sledovanie kamier. Kriminalita sa aj vďaka kamerovému systému na dispečingu v Prievidzi znižuje. J. Botka si však postážoval aj na byrokraciu, ba aj na to, že spolufinancovanie štátu bude pre toto chránené pracovisko trvať len po dobu troch rokov. Napriek tomu mesto Prievidza víta toto riešenie a po skončení trojročného obdobia, pracovníci v chránenom pracovisku zostanú, ako aj kamerový systém, ktorý sa osvedčil.

Margita Škrabáľková
Snímka: autorka

Predstavujeme

DOMKA

Združenie saleziánskej mládeže

ZDRUŽENIE SALEZIÁNSKEJ MLÁDEŽE

Dobrovoľné občianske združenie saleziánskej mládeže DOMKA vzniklo 30. októbra 1991 a od 21. septembra 1998 je riadnym členom Slovenskej humanitnej rady. Združenie pôsobí na území celej Slovenskej republiky, je členom Rady mládeže Slovenska, participuje na medzinárodnom Saleziánskom mládežníckom hnutí a patrí medzi zakladajúcich členov mládežníckej organizácie Don Bosco Youth – Net, ktorej členom je od roku 2001. V súčasnosti sídli na Miletičovej ulici v Bratislave. O tomto zaujímavom projekte a rozsiahlej činnosti sme sa porozprávali so štatutárnou zástupkyňou združenia, riaditeľkou ústredia DOMKY, Andreou Jakubikovou.

Riaditeľka ústredia DOMKY Andrea Jakubiková.

Aký je hlavný cieľ vášho pôsobenia na deti a mladých ľudí?

Cieľom DOMKY je predovšetkým výchova samostatných, vo verejných veciach angažovaných, zodpovedných a solidárnych mladých ľudí, ktorí svoj život orientujú podľa ľudských a kresťanských hodnôt. Táto výchova sa uskutočňuje prostredníctvom uplatňovania a šírenia saleziánskeho preventívneho výchovného systému. Vytvárame prostredie prevencie proti šíreniu kriminality, drogových a iných závislostí. Usilujeme sa podchytiť deti a mladých zo sociálne slabších vrstiev a rodín. Ponúkame možnosti vzdelávania sa a uplatnenia v práci s deťmi a mládežou priamo v rámci organizácie, ale aj vo verejnosti. Prioritou DOMKY je výchova prosociálneho mladého človeka, ktorý je schopný založiť si rodinu a začleniť sa do spoločenského života.

Špecifickým cieľom je snaha zapojiť čo najviac mladých ľudí do aktivít v prospech svojich mladších rovesníkov v duchu hesla „Dávam ďalej to, čo som sám získal.“ Účelom tejto snahy je podpora myšlienky dobrovoľníctva.

Aké metódy využívate pri výchove samostatných, solidárnych, zodpovedných a angažovaných mladých ľudí?

Naša práca je postavená na saleziánskom preventívnom výchovnom systéme Jána Bosca. Tento systém je unikátne dedičstvo, ktorým disponuje DOMKA ako jedna zo saleziánskych organizácií. Funguje už vyše sto rokov a rozšírením po celom svete ovplyvnil

mnohých vychovávateľov. Je orientovaný na mladých, ktorí tak ako v minulosti, aj dnes sú často ponechaní sami na seba v ľudskom, odbornom aj duchovnom raste.

Základným výchovným postojom je predchádzať, nie dodatočne liečiť, či stíhať a trestať. Vychovávateľ a animátor sa stávajú priateľmi mladých, svojim individuálnym prístupom im pomáhajú objaviť vlastnú hodnotu a schopnosti. Pomáhajú im študovať, pracovať a brať na seba zodpovednosť za svoje životné rozhodnutia. Vytvárajú podmienky a predpoklady pre ich rast a seberealizáciu.

Aké najväčšie úspechy ste doteraz dosiahli?

V minulom roku DOMKA v úzkej spolupráci so saleziánskou rodinou zrealizovala viac ako 1300 rôznych podujatí pre deti a mladých z celého Slovenska. Okrem pravidelnej činnosti medzi naše najväčšie úspechy patrí organizovanie jedného z najväčších a najkvalitnejších festivalov gospelovej hudby LUMEN, ďalej akreditovaná vzdelávacia aktivita nazvaná „Škola pre animátorov“ a počas leta sa nám podarilo veľmi úspešne zrealizovať medzinárodné stretnutie mladých ľudí z dvanástich krajín Európy EURIZON 2006.

A napokon, aké sú vaše plány do bližšej či vzdialenejšej budúcnosti?

DOMKA ako jedna z organizácií, ktoré majú celoslovenskú pôsobnosť, sa snaží i naďalej pôsobiť ako združenie napomáhajúce rastu a rozvoju detí a mládeže na Slovensku. DOMKA je kresťanskou organizáciou a svojou činnosťou chce napomáhať pri efektívnom riešení mnohých úloh, ktoré spoločnosť v tejto oblasti ponúka. Uvedomujeme si, že súčasnosť prináša mladým množstvo príležitostí na využitie voľného času. Považujeme to za výzvu, ktorej naplnením je ukázať mladým správnu cestu v ich vývoji a životnom dozrievaní. To je prvoradým poslaním DOMKY ako kresťanskej organizácie.

Viera Antošková
Snímka: archív

Kontakt:

DOMKA – Združenie saleziánskej mládeže
Miletičova 7
821 08 Bratislava
Číslo telefónu: 02/50231 210, 211
Webová stránka: www.domka.sk
E-mail: ustredie@domka.sk
Číslo účtu: 4030031252/3100
Bankové spojenie: Ľudová banka, a.s.

Summary

Join us!

(page 3-4)

The Slovak Humanitarian Council that comprises 175 voluntary associations presents its principal disagreement with the proposals of the Ministry of Finance of the Slovak Republic to cancel 2 % tax assignment of juridical persons, to increase minimal sum offering by physical persons within assignment from 20 Sk to 250 Sk and to cancel non-taxable minimum sum of 300 000 Sk for non-profit organizations.

It is unquestionable that proposed changes will reduce or make impossible to meet the public interest's aims of the thousands civil associations and at the same time weaken the mechanism of solidarity that has taken root and developed for years just thanks to sense of humanity of members of civil and non-profit associations. Many times they would have finished their work if there had not been a permanent humanitarian activity, selflessness of volunteers and their deep appreciation of the great significance of the volunteer work. Many of them exist despite the lack of financial resources and continue to fulfil their basic mission - to help people in need, to ease the suffering caused by disease in cases where the state either cannot help or is not able to keep up this task. In order to maintain the right and very useful idea of volunteer work, the Slovak Humanitarian Council joined those people who put their signatures to the Public comment to the bill-amendment of the Law No.595/2003 Coll. on income tax. that was submitted to the Ministry of Finance. It has happened not because of money but because of people in whom the Slovak Humanitarian Council and its member organizations have an interest and are ready to continue in giving help them. After all, it is also in compliance with the Government statement of August 2006: „The Government of the Slovak Republic considers the third sector to be an important social pillar and a part of free civil society. Taking into consideration the importance of the development of the civil society it will keep a partnership dialogue with respective units and platforms of the civil society in order to create quality economic and legal conditions“.

The Slovak Humanitarian Council and its member organizations also represent one of the basic elements of the given pillar of volunteer sector. We care about creation, development and quality of our society in all respects. Economic growth and rule of

law is impossible without humanisation and solidarity of the society, i.e. values belonging to our priorities. That is why we ask the Government, the National Council of the Slovak Republic and the Ministry of Finance of the SR to open common discussion with representatives of the non-governmental organizations in order to reach the widest possible consensus so that given priority, also declared in the Statement of the Government, remained in force. The cancellation of this priority, because of the rash decision, would damage many and does not help anybody.

The Slovak Humanitarian Council appeals to participants of its General Assembly held on 23 September 2006 to join this common appeal.

Appeal of the Slovak Humanitarian Council

General Assembly of the Slovak Humanitarian Council

(page 3)

In the sunny morning, on 23 September 2006, in Bratislava, Gunduličova st. No.12 was a hive of activity. Representatives of the Slovak Humanitarian Council and its member organizations met there to take part in the regular General Assembly. Mr. Ivan Sýkora, President of the Slovak Humanitarian Council was authorized by the chairmanship to welcome participants.

Before the opening of the General Assembly participants memorialised by one minute of silence deceased representatives of the member organizations of the Slovak Humanitarian Council. These are their names: Milan Surgoš (Slovak Multiple Sclerosis Association), Peter Bačiak (Slovak Union of the Handicapped), JUDr. Anton Vančík. After reading and adoption of the proposal submitted by the Mandate Commission where Mrs. Ľubica Gálisová from the Forum for Help the Elderly became a chairwoman, participants learnt an important information about the membership of the Slovak Humanitarian Council. At present there are registered 175 organizations, of which 124 are regular members (44 were present at the meeting), other affiliated organizations (5 were present) and co-operating organizations of which 1 member took part in. Then Mr. Ivan Sýkora, President of the Slovak Humanitarian Council read out his speech and among others things he said that the aim of the General Assembly of the Slovak Humanitarian Council is as usual, evaluation of the activities of the SHC during the past 2 years. As he stressed,

in 1990 the Slovak Humanitarian Council set up 7 organizations. Since last General Assembly of the Slovak Humanitarian Council held in 2004 when it registered 173 members, the number of them increased by 9.

Introducing Salesian Youth Association

(page 10)

DOMKA - voluntary civil association of salesian youth came into being on 20 October 1991 and since 21 September it has been a regular member of the Slovak Humanitarian Council. This association is a nationwide one and operate on the whole territory of the Slovak Republic. It is a member organization of the Youth Council of Slovakia, takes part in the International Salesian Movement and belongs to the founders of the youth organization Don Bosco Youth - Net where it has been a member since 2001.

At present it is seated in Bratislava, Miletičova st. We discussed this very interesting project and other activities of the association with Mr. Andrea Jakubíková, Director of DOMKY, statutory representative of the association.

Could you briefly characterize activities of your organization?

DOMKA - Salesian Youth Association is a Christian youth organization founded on voluntary basis that co-operates with the salesian family. Thanks to a long-term systematic work we have reached encouraging results among young people. The basis of our work is represented by scale of activities, attractive for young people, reacting to their needs and presenting them values such as solidarity, mutual friendship and self-realization. To our activities belong such events like group meetings, sport clubs, art and technical tournament, but also various social events, summer camps, trips, educational and foreign activities.

This time the supplement of seventh issue of Humanita Plus on 16th pages is dealing with the problem of refugees - asylum seekers in Slovakia The Slovak Humanitarian Council together with other organizations provides assistance to them. You will learn more if you read under the common title: Every life is worthy of protection, also life of refugee, a reportage from the refugee camp in Gabčíkovo, talks with the heads of such facilities, articles on humanitarian projects aimed at helping refugees as well as our survey.

HUMANITA – časopis dobrovoľníckeho sektora Slovenskej republiky. Vydáva Slovenská humanitná rada s podporou grantu MPSVaR SR. Rozširuje vlastnou distribúciou. Objednávky prijíma redakcia. Nevyžiadané rukopisy a fotografie nevraciamy. Uverejnené príspevky nehonorujeme. Registrácia pod č. MK SR 710/92, ISSN 1336-2208.

Šéfredaktorka PhDr. Margita Škrabáľková, redaktorka PhDr. Viera Antoškova. Adresa redakcie: Páričkova 18, 821 08 Bratislava 2, telefón: 02-5020 0520, fax: 02-5020 0522, e-mail: tlcove.shr@changenet.sk. Grafická úprava: Agentúra Zachar, s. r. o., Bratislava, tlač: RAX, s. r. o., Bratislava. © SHR. Obálka - foto: Agentúra Zachar, snímky k úputavke: Margita Škrabáľková.

Strana 834